

اقتصاد مقاومتی، تولید ملی و تحریم های اقتصادی

سید موسی هاشمی تنکابنی^۱

اعضو هیئات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد یادگار امام خمینی ره شهری، گروه معارف اسلامی

چکیده

اقتصاد مقاومتی اقتصادی است که در شرایط فشار، در شرایط تحریم، در شرایط دشمنی ها و خصومت های شدید می تواند تعیین کننده رشد و شکوفایی کشور باشد. هدف دولت ها از اجرای طرح های اقتصادی و اجتماعی، افزایش سطح رفاه در جامعه است. عمل تحریم های یک جانبه و محدودیت های مالی و تجاری، همواره یکی از ابزارهای غیرقانونی نظام سلطه برای وارد آوردن فشار به نظام جمهوری اسلامی ایران در طول سی و دو سال گذشته بوده و مرتباً بر حجم این تحریم ها افزوده است. در ازای اتخاذ چنین رویکردی از سوی کشورهای غربی، مقام معظم رهبری بحث اقتصاد مقاومتی را مطرح و آن را یک روش مهم در تغییر مسیر حرکت اقتصادی کشور عنوان کردند. پیش از ورود به بحث، لازم است این نکته تبیین شود که معنای اقتصاد مقاومتی این گونه نیست که مردم کشور ما مثل کشورهای بحران زده غرب تن

مقدمه

الگوی اقتصاد مقاومتی به معنی روش های صحیح تصمیم گیری اقتصادی در شرایط تحریم، فشار و کمبود منابع در جامعه است، بگونه ای که این سبک منجر به شکوفایی اقتصادی گردد [۱]. این تفکر اقتصادی بر اساس شرایط ایجاد شده زمانی به دنبال آن است که از به هدر رفتن منافع و افزایش بهره وری را به عنوان ابزارهای اقتصاد مقاومتی وارد ادبیات اقتصادی نماید. نظریه اقتصاد مقاومتی بر اساس راهبردی رهبری انقلاب برای برون رفت از بزرگترین پیچ تاریخی است. اقتصاد مقاومتی دو پیام اساسی برای مکانیسم تولید دارد به طوری که: تولید کنندگان داخلی به کیفیت و رضایت مشتری عنایت نمایند و مصرف کنندگان برای جلوگیری از خروج ارز، منابع مالی کشور، آسیب رسیدن به اقتصاد ایران، جلوگیری از بیکاری و حمایت از تولید ملی به خرید کالاهای داخلی مبادرت ورزند. اقتصاد مقاومتی پایه های استوار خود را بر روی دو عنصر لایتجزای اقتصادی یعنی تولید ملی و مصرف ملی بنیان نهاده است. اقتصاد مقاومتی بر آن است که تبیین کند: زبنده یک نظام نو بنیاد اسلامی نیست مدیران اقتصادی در تز تجاری واردات بیشتر از صادرات کالاهای نهایی را در کارنامه اقتصاد داشته باشند و برای واردات منافع خام را بفروشند و این امر وابستگی و آسیب پذیری اقتصاد ایران را مضاعف می نماید. اقتصاد مقاومتی و رهنمودهای مقام معظم رهبری پیام شفاف را برای سیاستگذاران دارد و آن تولید مبنی بر تفکر، سرمایه و کار ایرانی بدون

به ریاضت اقتصادی دهند و عرصه زندگی برای آنها سخت شود. بلکه اقتصاد مقاومتی این امکان را فراهم می کند تا سبک زندگی مردم به سمت حرکت جهادگونه و ایستادگی در برابر نقشه های دشمن هدایت شود و مردم از سبک زندگی مبتنی بر فرهنگ غرب پرهیز کنند و روش زندگی خود را بر اساس الگوی اسلامی- ایرانی تنظیم کنند و در پژوهش حاضر قرار است که به اقتصاد مقاومتی، تولید ملی و تحریم های اقتصادی پرداخته شود. فلذا روش تحقیق به لحاظ هدف، کاربردی و به لحاظ روش گردآوری اطلاعات، توصیفی- تحلیلی می باشد. در نهایت این نتیجه حاصل شده است که طبق مطالب ذکر شده تحقق عدالت توأم با توسعه و پیشرفت اقتصادی نیازمند یک الگوی توسعه بومی منحصر بفرد اسلامی ایرانی است که در چارچوب اقتصاد مقاومتی و با برنامه ریزی جهت بی اثر نمودن تحریم ها باشد

واژه های کلیدی: اقتصاد مقاومتی، تولید ملی، تحریم اقتصادی

اتکاء به درآمد منابع خام ولی متکی بر ثروت ملی برآمده از منابع خام می باشد [۲].

سیاست های اقتصاد مقاومتی کشور، از راهکارهایی مانند خنثی سازی و دور زدن تحریم ها، وابستگی به نفت و ... استفاده می نماید که در کنار آن، کوچک سازی و توانمندسازی دولت نیز از سایر راهکارهای آن می باشد [۳].

اقتصاد مقاومتی مفهومی جدید در ادبیات اقتصادی جهان است که از سوی رهبر معظم انقلاب طرح گردید. این مفهوم با جهت گیری مقاومتی خود برای عبور از سیاست های خصمانه دشمنان و پیگیری پیشرفت های دانشی، با استفاده از قابلیت های کار آفرینی و تمرکززدایی از فعالیت های دولتی طرح گردیده است [۴].

اهمیت اقتصاد مقاومتی از آن جا ناشی می شود که تلاش دشمنان انقلاب اسلامی برای متوقف کردن روند پیشرفت انقلاب در سال های اخیر بیش از هر زمان دیگری بر عرصه اقتصاد تمرکز یافته است. این در حالی است که وضعیت فعلی اقتصادی کشور با اقتصاد مقاومتی فاصله نسبتاً زیادی دارد. شاهد بر این ادعا، در بخش مصرف خانوار، وجود اسراف و تبذیر در بازار مصرف، حاکمیت فرهنگ مصرف گرایی، تمایل به ترجیح مصرف کالای خارجی، بر کالاهای تولید داخلی است. در بخش پس انداز، به جای استفاده از پس انداز ها در سرمایه گذاری در بخش تولید و ایجاد اشتغال، پس انداز ها نیز صرف خرید کالاهای بادوام، که در واقع یک نوع کنز مازاد در آمد در قالب خرید کالاهای بادوام است صورت گرفته، و یا وارد بازار سفته بازی می شود [۵].